

החולה שאל: "מתי יטפלו בי?" והרופאים ענו לו בגסות: "שתוק וחכה!" אחר-כך באה המישטרה

מישפטי-שדה, קיבל הפצוע, שפנה לעזרת בית-החולים, שמונה חודשי-מאסר!

אילו היית ג'וק!

מיקרהו של פינחס שימשי הוא הורמנות לכריקה יסודית של תופעת האלימות נגד רופאים. בהיסטוריה של הרפואה ידועים אך

מהתיק המישטרי עולה כור דאות: הרופאים לא טיפלו בפצוע בערב פציעתו. (ב) הרופאים סירבו לטפל לא רק בו, אלא גם בחולים אחרים שהיו בחדר-המיון, לחיזוק דרי-שימשי. (ג) גם מנהל בית-החולים, הר"ר שימעון שרף, שהועק לבית-החולים,

בגידת הרופאים

מעט מיקרים של תקיפת רופאים או צוות רפואי שלם על-ידי הציבור הנוקב לשרותיהם. אומנם, נימי-הבנינים לא פעם האשימו את הרופאים בכישלון הטיפול ותקפו אותם. בהיסטוריה היהודית היחס לרופאים תמיד היה דומה ליחס שקיבלו הרבנים, השופטים והמלכים. מאז קום המדינה ידועים מיקרים מועטים של תקיפת רופאים: בשנות ה-60' פצע חולה עקבו את הר"ר מורחי, מנהל מחוז הצפון של קופת-החולים. בשנות ה-70', נרצח בבית-החולים בנהריה הר"ר גידעון מנליס. בתחילת שנות ה-80' נתקף ונחבל האונקולוג אברהם קוטן בבית-החולים רמב"ם. אך כל המקרים הללו היו יוצאי-דופן. האוכלוסיה בכללותה התייחסה

לא ברק את הפצוע, לא ריכר איתו, לא ניסה להרגיעו ותמך כסירוב הרופאים לטפל בו ובחולים אחרים. עד שלא ייעצר שימשי, לבקשתו של השוטר לטפל בפצוע, לפני הילקחו למעצר, ענה המנהל: "תעצרו אותו! במעצר יטפל בו הר"ר נורקין" השוטרים הש"תנעו מריכר המנהל ולקחהו למ"עצר. (ד) חדר-המיון לא דיווח מייד למישטרה על בואו של פצוע תאונתי פגע-זכרה, אף-על-פי שהחוק מחייבם לעשות כך. כאשר הובא שימשי למחלת לבית-החולים, גם אז לא טופל כראוי: לא נמדדו אצלו לחץ-הדם והרופק, לא נעשה צילום-המרפק, הפצוע לא נברק על-ידי רופא עצבים או אורתופד, ולא

ישראל משה, שלא נחקר במישטרה ולא נלקחה עדות ממנו.

מישפט שדה

מניתוח אובייקטיבי קצר של מעיקרי הפרטים של המיקרה מש"תמע:

ארם נפצע על-ידי רכב שאינו מוזהה והגיע בכוחות עצמו לבית-החולים, כאשר מתרחשת תאונה, היא מהווה לא רק מכה פיסית לנפגע אלא גם מכה פסיכולוגית-ריגשית. יש אנשים המקבלים זאת בקוררות, אך יש גם המתרגשים מאוד.

קביעת השופט ש-הפצוע חייב היה לשמור על קור-רדח"

מאיתנו, חציתי כביש. לפתע עבר לידי רכב נפגע כי בצד ימין. נפלתי. הרגשתי כאבים ביד וברגל ימין. חברי עזר לי לקום, ובניתיים ברח הרכב. הגעתי בכוחות עצמי לחדר-המיון, כאשר מרפקי שותת-דם. הייתי בהלם מהמכה, מפהד ומכעס על נהג הרכב שפגע בי וברח. ישבתי בשקט בהמתנה בחדר-המיון החדש, וחיכיתי שעה וחצי בערר, ואף אחד לא ניגש אליי. מייד עם בואנו לבית-החולים רשם אותי חברי נקבלת-המיון והודיע לפקיד שזו תאונת פגע-זכרה. כאשר אף אחד לא שם לב אליי, ניגשתי לדלת חדר-הטיפול, פתחתי אותה ושאלתי: מתי יטפלו בי?

שבוע שעבר נרון פינחס ר' באשקלון, על-ידי השופט צבי נדיב באשקלון, שמונה חודשי-מאסר, מהם חודשיים בפועל, ולקנס של 2000 שקלים או 40 ימי-מאסר תמורתם. שימשי נמצא אשם בהתפרצות בחדר-המיון של בית החולים בראזלי באשקלון, בהעלבת רופאים ובתי-קופתם.

אני מכיר היטב את בית-החולים בראזלי ואת המטופלים בו, כי עברתי שם בתור מנהל המחלקה הכירורגית א', ואני מכיר היטב את התופעה של תקיפת רופאים, שהתפשטה באחרונה. לכן החלטתי לבדוק ולנתח את המיקרה בצורה מעמיקה יותר.

נפגשתי עם מישפחתו של הנשפט: שימחה, אשתו, אם לשלושה ילדים ובחורו השישי להריונה. נפגשתי עם אמו ועם אחותו, ועם פינחס עצמו במקום מאסרו.

המישפחה מתגוררת בכית קטן בשכונת-עוני באשקלון. שימחה הינה ילידת-הארץ. פינחס יליד איראן, רצף במיקצועו, עובד קשה כל חייו. חמש שנים הם גרו ועבדו באילת, כשהיו להם שני ילדים. אחרי-לידת הילד השלישי חזרו לאשקלון, כדי שהסבתא תוכל לעזור בגידול הילדים. פינחס עושה רושם של אדם פשוט, שקט, ממושמע.

ענו לי בגסות: "שתוק וחכה!" ראיתי שיש הרבה רופאים ואחיות המשוחרים ביניהם, שותים קפה ואינם עסוקים בטיפולים. כעבור זמן נוסף ביקשתי שוב שיטפלו בי, ושוב לא נענית. אז התפרצתי וצעקתי: "מה, אני כלב? אתם לא בני אדם! שילחו אותי לבית-החולים אחר אם אתם לא רוצים לטפל בי פה!"

כאשר לא התייחסו גם לרבריי אלה, התרגזתי ודפקתי ביד שמאל על השולחן.

התחילו צעקות, הומינו מישטרה נעצרו. נחקרתי עד הבוקר, והועברתי ללא בדיקת רופא או בדיקת אחת לבית-הכלא באשקלון. רק למחרת העבירו אותי לבית-החולים ועשו לי צילום של הרגל. הרופא אמר שיכול להיות שיש סדק ברגל ימין. הכשו לי את היד בלא לצלמה, והעבירו אותי לבית-המישפט.

בראתי גם את התיק הפלילי מס' 2180/86 שנפתח בבית-המישפט — תיק רק מאוד, הכולל עמוד אחד של כתב-אישום סטנדרטי של המישטרה, החתום על-ידי לוי גרעון, התובע המישטרי, ועמוד וחצי של פסק-הדין של השופט, צבי נדיב.

אין בתיק עדויות, אין חקרי רות. יש רק מישפט אחד מפזי של שימשי: אני מודה שהתפי רצתי וצעקתי."

בהחלטת השופט הוזכר שפינחס טוען כי לא טיפלו בו בבית-החולים, ולכן התפרץ וצעק.

כתב השופט: "גם אם סבור היה הנאשם שהוא איננו זוכה לטיפול רפואי נאות — ובית-המישפט בשום פנים איננו מסכים לכך — גם אז היה עליו לשמור על קור-רדחו ולא להתי-נפל".

עוד נאמר בפסק-הדין, כי מכיוון שהנאשם הודה, הוקל בעונשו. בתיק המישטרי 2393/86, המי שמש ככסים לתביעה, יש עדויות קצרות מאוד של הרופאים אמנון אורנשטיין, שימעון בורכוביץ, עבד אל-עזיז דראושה, גיל לוי, ארוף מיכאל ואבי בוז'ינסקי. ארבעת האד רונים הוזמנו להעיד בבית-המישפט יחד עם הר"ר אפרים נורקין — הרופא המישטרי — אך כסופו של דבר איש מהם לא העיד. כל העדים נתנו במישטרה עדות כמעט זהה: "הוא התפרץ, צעק, איים, העליב רופאים, הרים טלפון כדי לזרוק".

מיכאל קוטן, חדרות

הכנת מושתי-הכליות: הרופאים נסעו לטייל בכינרת

ככבוד לצוותים הרפואיים. בשנים האחרונות השתנה המצב. כמעט בכל יום מוזמנת המישטרה לבתי-החולים, כדי להשליט סדר. לא פעם קורה שאדם הנוזק לטיפול רפואי נלקח לחקירה מישטרית ורוסד לעבריו.

בתופעה זאת אשמים גם ציבור החולים, המקבל טיפול רפואי, וגם הצוות הרפואי, המטפל בחולה. הציבור המקבל טיפול מושפע מאווירת האלימות הגוברת כארץ. ברור שאינו יכול להתנתק מהמתרחש בחברה הישראלית — אלימות, שינאת אחים, גסט-רדוח, שחיתות וחוסר-כבוד איש לרעהו.

אולם יש גם סיבה מיוחדת: בשנים האחרונות הציבור היה עד לבגרות הרופאים והי אחיות בשליחותם המיקצו עית. כך שלדעתי, הגורם העיקרי להתגברות תופעת האלימות נגד הרופאים והאחיות הם הרופאים והאחיות עצמם. זה אפקט הבומבאנג.

● ב-1983 פגעו הרופאים בצורה קשה בתדמיתם, על-ידי שביתת הרופאים המפורסמת. הרופאים עזבו את החולים ונסעו לטייל בכינרת. (המשך בעמוד 20)

קיבל וריקת אנטי-סטנס. יום לאחר מכן קיבלה מישי-פחתו חשבון מבית החולים, לשלם מיד 34 שקלים עבור ה"טיפולי".

לסיכום כללי של מיקרה זה: הרופאים בבית-החולים בראזלי באשקלון לא טיפלו בפצוע כנדרשו, הם סירבו לטפל בו בניגוד לאתיקה הרפואית, וגם למחרת הוא לא קיבל טיפול המתחייב בנסיבות אלה. יתרה מכך, הרופאים נהגו כשאר החולים שהיו בחדר-המיון כבני-ערובה, כדי להשפיע על המישטרה לפעול לפי דרישתם.

מעשה זה המור פי כמה מההאשמות שהוגשו נגד הפ"צוע.

לדעתי, טעה השופט נדיב כאשר נתן תעודת-הכשר לבית-החולים, כשי כתב ש...בית-המישפט בשום פנים איננו מסכים לכך... שהנאשם לא זכה לטיפול רפואי נאות. "אנו סבור שאילו היו לנגד עיני כבוד בית-המישפט כל נסיבות התקרית, היה גור-הדין שונה. אני מכיר הרבה מישפטים במדינה הטוטליטארית בריית-המועצות, שבהם הואשמו אורחים כמעשי חוליגנים או בפרעה ציבורית. כדרך-כלל הם לא קיבלו יותר משבועיים מאסר. כפי, בהליך שהיה כמעט

אינה במקומה מבחינה רפואית!

● הרופאים לומדים בבית-הספר על תופעה של איבוד שליטה עצמית במיקרים של תאונות, והיה עליהם לדעת ששימשי, שנפצע בתאונה, עלול להתפרץ, לצעוק, להתעצבן. חובתם הרפואית היתה להרגיעו, אולי אפילו להזמין פסיכולוג, פסיכיאטר או ניאורולוג.

● הרופאים טענו שהפצוע היה שיכור, אך לא נברקה מידת השיכרות — שהיא חובה אלמנטרית של הרופאים והמישטרה גם יחד. לכן אי אפשר לקבוע אם היה שיכור ואם לאו.

● אילו אכן היה שיכור — הרי שזה מצב שבו הרופאים היו חייבים לטפל בו באמצעים ידועים, רפואיים ולא מישטרתיים.

אילו היו מטפלים בפצוע מייד, מי דברים איתו, מרגיעים אותו, מתייחסים אליו כאל אדם הנתון במצוקה — אני משוכנע שפינחס היה נרגע. לא היה מתפרץ והיה מקבל בישק את הטיפול ואת הוראות הצוות.

● אם אפילו הגזים שימשי כשאמר שהוא חיכה שעה וחצי, ונקטין את זמן ההמתנה לחצי שעה — גם זאת תופעה שלילית, העולה לגרום לפצוע עצבנות-יתרה, כעס, דאגה והתפרצות.

עדיין הייתי מכולבל המתאונה, המהמער, מכך שלא ישנתי כל הלילה. הייתי עייף מאוד, כבר לא היה לי איכפת משום דבר, ואמרתי שאני מודה בהתפרצות.

קיבלתי ארבעה ימי-מעצר עד ה-מישפט, אך כבר כעבור יומיים הובאתי שוב לבית-המישפט, ולהפתעתי ולי-תדהמתי שמעתי את גור-הדין. קיבלתי אותו כמכה קשה בהתחשב במיוחד במצבי המישפחתי: שלושה ילדים, ביניהם תינוק בן 11 חודשים, אשה בהריון, ואין מי שיעזור לה לקחת את הילדים לבית-הספר ולגן.

ביקשתי שיתנו לי עבודת-חוזק, אך לא נענית.

לא עירערתי על פסק-הדין, כי פחדתי להרגיז את השופט ולהחמיר בוה את גור-דיני.

בעבר, לפני שש שנים, היתה לי תקרית דומה באותו בית-החולים, כאשר בני הקטנה היתה מאושפזת במחלקת הילדים. ראיתי או שמצבה הולך ומחמיר, והחלטתי להעביר אותה לבית-החולים אחר. ביקשתי מהר"ר פי טר ורדי, אז מנהל-המחלקה, להירשות לקחת את ילדתי לבית-החולים אחר. כאשר נענית בשלילה, לקחתי את ילדתי בעצמי, ואז הר"ר ורדי הזמין מישטרה. המישטרה לא מצאה כל סיבה לטפל בי, ואישפוזתי אית. מצב בבית-החולים הדסה בירושלים. מצב בה השתפר שם מהר מאוד ואני חושב שבכך היצלתי את בתי.

עך באן סיפורו של שימשי.

סיפור זה אושר גם על-ידי חברו,

מה, אני כלב!*

סיפורו של פינחס לא נמסר בבית-המישפט. כאן הוא מתפרסם לראשונה:

ביום הראשון אחרי העבודה הלכתי לשתות בירה עם חברי, ישראל משה. אחרי ששתינו שתי פחיות, כל אחד